

הכנה לבחינת מועצה

חשבוונאות פיננסית מתקדמת סוגיות בתקנים שונים - חלק א'

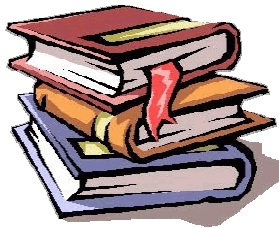
אורן בר-אל

יולי 2012

הכנה למועצה - יולי 2012

הצגת דוחות כספיים

IAS 1

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 2

סיווג נכסים והתחייבויות במאזן

התחייבויות שוטפות

- הישות מצפה לסלק את ההתחייבות במהלך המחזור התפעולי הרגיל של הישות.
- מוחזקות למטרות מסחר.
- מועד הסילוק של ההתחייבות יחול במהלך 12 חודש לאחר תקופת הדיווח.
- לישות אין זכות בלתי מותנית לדחות את הסילוק לפחות בשנה מתאריך המאזן.

התחייבויות שאינן שוטפות

- כל שאר ההתחייבויות שאינן "התחייבויות שוטפות"

נכסים שוטפים

- הישות חוזה לממש את הנכס או לצרוך אותו במהלך המחזור התפעולי הרגיל של התאגיד.
- מוחזקים למטרות מסחר.
- הישות חוזה לממשו תוך 12 חודשים מתום תקופת הדיווח.
- מזומנים ושווי מזומנים שאינם מוגבלים בשימוש.

נכסים שאינם שוטפים

- כל שאר הנכסים שאינם "נכסים שוטפים".

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 3

סיווג נכסים והתחייבויות - שאלה

שאלות מצורפות בנפרד.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 4

מחזור או גלגול (ROLL OVER) של מחויבות

- אם ישות מצפה, ויכולה לפי שיקול דעתה, למחזר או לגלגל מחויבות ל- 12 חודש לפחות לאחר תאריך המאזן בהתאם להסדר הלואה/קו אשראי קיים, היא מסווגת את המחויבות כלא-שוטפת, גם אם מועד הסילוק ללא המחזור של המחויבות היה חל במהלך תקופה קצרה יותר.
- אם המחזור/גלגול אינו לפי החלטתה בלבד (לדוגמה, כאשר אין הסכם למחזור), אין לשקול את הפוטנציאל למחזור והמחויבות מסווגת כשוטפת.
- אם יש הפרת אמות מידה פיננסיות בהלוואה לזמן ארוך בסוף התקופה, המחויבות תסווג כשוטפת, גם אם המלווה הסכים, לאחר תאריך המאזן לא לדרוש תשלום כתוצאה מההפרה.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 5

אמות מידה פיננסיות - תזכורת - IAS 1

- ישות צריכה לבחון בסוף כל תקופה האם קיימת עמידה באמות המידה הפיננסיות. הסיווג של ההלוואה במאזן ייקבע על פי העמידה באמות מידה אלו נכון לסוף תקופת הדיווח.
- בעת הפרה של אמות המידה הפיננסיות של הלוואה - יש לסווג את ההלוואה לזמן הקצר, באם המלווה יכול לדרוש פירעון מיידי.
- באם לאחר תאריך המאזן החברה מקבלת הארכה של לפחות 12 חודשים לפירעון ההלוואה - האירוע אינו מחייב התאמה ולכן הסיווג במאזן לא ישתנה.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 6

הפרה של אמות מידה פיננסיות העלולה לגרום לבעיית עסק חי

▪ **מקרה 1** - כאשר הפרה באמות המידה הפיננסיות מתרחשת לאחר תאריך המאזן - לא תהיה השפעה על סיווג ההלוואה במאזן, אלא אם ההפרה חמורה עד כדי פגיעה בהנחת העסק החי, הגוררת התאמה של הדוחות.

" ישות לא תערוך את דוחותיה הכספיים על בסיס הנחת עסק חי אם ההנהלה קובעת לאחר תאריך הדיווח כי היא מתכוונת לחסל את עסקי הישות או להפסיק את פעילותה, או שאין לה חלופה מעשית אחרת מלבד זאת."

IAS 10.14

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 7

הפרה של אמות המידה הפיננסיות העלולה לגרום לבעיית עסק חי

▪ **מקרה 2** - ביום 30 בספטמבר החברה עומדת באמות המידה הפיננסיות אך צופה כי בחודש דצמבר תהיה הפרה הצפויה לפגוע בהנחת העסק החי. מהו הטיפול הנדרש?

▪ לדעתנו - מתן גילוי בהתאם לסעיף 25 ל-1 IAS.

" ההנהלה נדרשת להעריך את יכולת הישות להמשיך לפעול כעסק חי...כאשר ההנהלה, בעת ביצוע הערכה, מודעת לכך שקיימות אי וודאיות מהותיות שקשורות למצבים שעשויים להטיל ספק משמעותי על יכולת הישות להמשיך לפעול כעסק חי, עליה לתת גילוי לעובדה זו."

IAS 1.25

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 8

אמות מידה פיננסיות - IAS 1

סוגיות נוספות:

- לפני תאריך המאזן נקבעו באופן חד פעמי אמות מידה פיננסיות חדשות לתאריך המאזן.
- נכון לתאריך המאזן אין עמידה באמות המידה הפיננסיות ולאחר תאריך המאזן המלווה קבע אמות מידה פיננסיות חדשות.
- נכון לתאריך המאזן אין עמידה באמות המידה הפיננסיות אך לפני תאריך המאזן המלווה הסכים לא לדרוש פירעון מיידי ולבחון מחדש עמידה בעוד שלושה חודשים.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 9

דוח על תזרימי מזומנים

IAS 7

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 10

הפרשי תרגום בדוח על תזרימי מזומנים

- יתרה זו עשויה להיות מורכבת משלושה מרכיבים:
- יתרות מזומנים ושווי מזומנים של החברה אשר מוחזקות במט"ח.
 - הפרשי תרגום בגין יתרות מזומנים ושווי מזומנים של פעילות בחו"ל או בארץ שמטבע הפעילות שלה **שונה** ממטבע הפעילות של החברה המדווחת.
 - הפרשי שער בגין תרגום של יתרות מזומנים ושווי מזומנים של פעילות בחו"ל שמטבע הפעילות שלה זהה למטבע הפעילות של החברה המדווחת ואשר מנהלת יתרות מזומנים ושווי מזומנים במטבע שאינו מטבע הפעילות של החברה המדווחת.
 - כל התנועות האלה מוצגות בסעיף נפרד בדוח תזרימי מזומנים.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 11

סיווג של ריבית ששולמה והוונה בהתאם ל- IAS 23

תיאור הסוגיה:

- סעיף 16 ל- IAS 7 קובע כי רק יציאות שכתוצאה מהם יוכר נכס בדוח על המצב הכספי, כשירות לסיווג כפעילויות השקעה.
- סעיף 33 ל- IAS 7 קובע כי ריבית ששולמה צריכה להירשם בפעילות מימון או בפעילות שוטפת.

החלטת ה-IFRIC:

- הסיווג של ריבית ששולמה והוונה בהתאם ל- IAS 23 צריך להיות עקבי עם הסיווג של הנכס שאליו ריבית זו הוונה.
- תשלומי ריבית שהווננו כחלק מהעלות של **הרכוש הקבוע** צריכים להיות מסווגים **במסגרת פעילות השקעה**.
- מנגד תשלומי ריבית שהווננו כחלק מעלות **המלאי** צריכים להיות מסווגים **במסגרת הפעילות השוטפת**.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 12

דיווח על תזרימי מזומנים על בסיס נטו

- ניתן לדווח על בסיס נטו על תזרימי מזומנים הנובעים מהפעילויות השוטפות, השקעה ומימון רק במקרים הבאים:
- תקבולים ותשלומים של מזומנים בעבור לקוחות - משקפים את פעילויות הלקוח ולא את הישות.
- תקבולים ותשלומים של מזומנים, לדוגמה:
 - לקוחות כרטיסי אשראי.
- רכישה ומכירה של השקעות פיננסיות בניהול תיק בשווי הוגן דרך רווח והפסד.
- משיכת יתר.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 13

נכסים המיועדים להשכרה ולאחר מכן למכירה

- **רקע** - חברת ליסינג משכירה רכבים לתקופה מוקצבת ולאחר מכן מוכרת אותם.
- **סוגיה** - היכן יש לסווג תזרימי מזומנים בגין הרכישה והמימוש של רכבים אלו?
- תקופת שכירות - רכוש קבוע. לאחר מכן - מלאי לצורך מכירתם.

פתרון:

- סעיף 16(א) ל- IAS 7 קובע כי תזרים מזומנים בגין רכישה ומכירה של רכוש קבוע יסווג כפעילות השקעה.
- סעיף 14 ל- IAS 7 מבהיר כי תשלומים ליצירת או לקניית נכס המיועד להשכרה לאחרים ולאחר מכן למכירה הינם **תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת**.
- תקבולים עתידיים מההכירה וממכירת הנכסים יסווג כפעילות שוטפת.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 14

הטיפול במלאי בלתי שוטף בדוח על תזרימי מזומנים

- **רקע** - חברה רוכשת מלאי והיא אינה צופה לממש אותו במסגרת המחזור התפעולי שלה.
- **סוגיה** - היכן יש לסווג תזרימי מזומנים בגין מלאי בלתי שוטף של החברה?
- לכאורה תנועה בסעיפי רכוש והתחייבות בדוח מייצגים שינויים **בהון חוזר**.

פתרון:

- **סיווג תזרימי המזומנים - פעילות שוטפת**.
- **הסיבה** - מדובר בפעילות העיקרית של החברה.
- בעת מימוש המלאי - ההכנסות יירשמו בפעילות השוטפת ולכן גם השינוי במלאי יירשם בפעילות השוטפת.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 15

דוח על תזרימי המזומנים ופעילות מופסקת

ישות נדרשת לתת גילוי לתזרימי המזומנים נטו מפעילות שוטפת, השקעה ומימון בגין הפעילויות שהופסקו, לרבות גילוי לגבי מספרי השוואה.
אפשרויות הגילוי:

- **הצגה במסגרת דוח תזרים** - הצגה של תזרימי המזומנים נטו המתייחסים לכל אחד מסוגי הפעילויות (פעילות שוטפת, פעילות השקעה ופעילות מימון) בגין הפעילויות שהופסקו בגוף הדוח על תזרימי המזומנים. **א**
- **הצגה בביאור נפרד** - הצגה של הדוח על תזרימי המזומנים כרגיל (למעשה מתעלמים מכך שבדוח על הרווח הכולל קיימות פעילויות שהופסקו) והצגת תזרימי המזומנים נטו המתייחסים לכל אחד מסוגי הפעילויות בגין הפעילויות שהופסקו בביאורים לדוח.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 16

דוח על תזרימי המזומנים ופעילות מופסקת

▪ כאשר מדובר בקבוצת מימוש אשר עונה להגדרת פעילות שהופסקה ואשר סווגה בתקופה השוטפת כמוחזקת למכירה **טרם מומשה** עד תום התקופה, אזי בכל אחת מהחלופות שלעיל, לא תהיה התאמה בין שורות הסיכום של הדוח על תזרימי המזומנים, לבין סעיף מזומנים ושווה מזומנים בדוח על המצב הכספי.

▪ הסיבה נעוזה בכך שיתרת המזומנים ושווה מזומנים בגין הפעילות שהופסקה, מוצגת בדוח על המצב הכספי במסגרת סעיף "נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה" ולא במסגרת סעיף "מזומנים ושווה מזומנים".

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 17

מיסים על הכנסה - IAS 12

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 18

מסים נדחים - השקעה בחברה כלולה

- יש ליצור **התחייבויות** מסים נדחים בגין השקעה בחברה כלולה, אלא אם מתקיימים התנאים הבאים:
 1. החברה המחזיקה שולטת על היפוך הפרש הזמני.
 2. הפרש הזמני אינו צפוי להתהפך בעתיד הנראה לעין.
- יש ליצור **נכס** מסים נדחים בגין השקעה בחברה כלולה כאשר מתקיימים התנאים הבאים:
 1. היפוך הפרש הזמני צפוי בעתיד הנראה לעין.
 2. צפויה הכנסה חייבת שכנגדה ניתן יהיה לקזז את נכס המס הנדחה.
- היפוך** הפרש הזמני יתרחש באחד משני המקרים הבאים:
 1. במימוש מניות החברה בדרך של מכירה.
 2. בעת חלוקת דיבידנד.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 19

מסים נדחים - השקעה בחברה כלולה

כונת מכירת המניות:

- תנאי 1 - תמיד מתקיים** - החברה המחזיקה היא זו שקובעת האם ומתי היא תמכור את ההשקעה.
- תנאי 2** - אם החברה המחזיקה אינה צופה מכירה של ההשקעה בעתיד הנראה לעין - **מתקיים**. **אחרת** - יצירת התחייבויות מיסים נדחים לפי שיעור מס צפוי במועד המימוש.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 20

מסים נדחים - השקעה בחברה כלולה

חישוב התחייבות מסים נדחים:

- במידה וההפרש הזמני נובע מרווחי אקוויטי, המסים הנדחים ייווצרו כנגד **הוצאות** מסים נדחים.
- במידה וההפרש הזמני נובע מסעיף הוני (כמו קרן הערכה מחדש וני"ע זמינים למכירה) המסים הנדחים ייווצרו כנגד הסעיף **ההוני** המתאים.
- בעת מכירת ההשקעה בחברה הכלולה יש לסגור את ההתחייבות למסים נדחים כנגד **הוצאות** מסים נדחים.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 21

מסים נדחים - השקעה בחברה כלולה

דוגמא:

להלן התנועה בחשבון ההשקעה בחברה ב' בשנים 2013-2014:

140,000	עלות ההשקעה 1.1.13
70,000	רווחי אקוויטי
40,000	קרן הערכה מחדש

250,000	יתרה ליום 31.12.13
110,000	רווחי אקוויטי
60,000	קרן הערכה מחדש
30,000	קרן הון מני"ע זמינים למכירה

450,000	יתרה ליום 31.12.14

- ביום 31.12.14 הודיעה הנהלת חברה א' על כוונתה למכור את ההשקעה בחברה ב'.
- שיעור מס רווח הון בשנת 2014 - 24%. שיעור מס רווח הון חזוי במימוש - 20%.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 22

מסים נדחים - השקעה בחברה כלולה

פתרון - חישוב מסים נדחים ליום 31.12.14 בגין ההשקעה בחברה ב':

140,000	בסיס המס
450,000	ערך בספרים
310,000	פער
20%	שיעור מס חזוי במימוש
(62,000)	התחייבות למסים נדחים

פקודת היומן בספרי חברה א' - 31.12.14:

- ח. הוצאות מסים נדחים 36,000 = $20\% * 180,000$
- ח. קרן הערכה מחדש 20,000 = $20\% * 100,000$
- ח. קרן הון מני"ע זמינים למכירה 6,000 = $20\% * 30,000$
- ז. התחייבות למסים נדחים 62,000

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 23

מסים נדחים - השקעה בחברה כלולה

יצירת מיסים נדחים בגין חלוקת דיבידנד ע"י החברה הכלולה:

- דיבידנד בין חברות בישראל איננו חייב במס, למעט שני חריגים:
 - קבלת דיבידנד ממפעל מאושר - החברה המחזיקה חייבת במס.
 - קבלת דיבידנד מחו"ל, ההכנסות אצל החברה המחזיקה חייבות במס.
- תנאי 1** - ההנחה שניתנת לסתירה היא שלחברה אין יכולת לקבוע את מדיניות חלוקת הדיבידנד של הכלולה - **לא מתקיים**.
- תנאי 2** - אם לא צפוי חלוקת דיבידנדים התנאי מתקיים וההפך.
- לסיכום** - יש ליצור התחייבויות מסים נדחים כבר בשלב רישום רווחי אקוויטי כנגד **הוצאות** מסים נדחים.
- במקרה של הפסדי אקוויטי יש ליצור **נכס** מס נדחה אך ורק אם מתקיימים התנאים ליצירת נכס מס נדחה.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 24

מסים נדחים - השקעה בחברה כלולה

- ח. השקעה בחברה מוחזקת
- ז. רווחי אקוויטי
- ח. הוצאות מסים נדחים
- ז. התחייבות למסים נדחים
- ח. מזומנים/דיבידנד לקבל
- ז. השקעה בחברה מוחזקת
- ח. הוצאות מסים שוטפים
- ז. מס הכנסה לשלם
- ח. התחייבות למסים נדחים
- ז. הוצאות מסים נדחים

עמוד 25

חריגים להכרה במסים נדחים (נכס והתחייבות)

תזכורת:

- קיימים שני חריגים בהם לא יוכרו מסים נדחים בגין הפרשים זמניים חייבים במס או ניתנים לניכוי:
- מוניטין שנוצר בצירוף עסקים.
 - מהכרה לראשונה בנכס או בהתחייבות במסגרת עסקה אשר:
 - ההכרה הראשונית אינה במסגרת של צירוף עסקים.
 - במועד ההכרה הראשונית בנכס או בהתחייבות **אין השפעה** על הרווח החשבונאי ואין השפעה על הכנסה החייבת (הפסד לצרכי מס).

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 26

הכרה בנכס מסים נדחים - תוספת

- יש ליצור נכס מסים נדחים בגין הפרשים זמניים הניתנים לניכוי **עד גובה ההתחייבות למסים נדחים**, שנוצרת מהפרשים זמניים חייבים במס שיתהפכו **לא לפני** התקופה שבה צפוי ההיפוך של הפרשים הזמניים הניתנים לניכוי.
- **מעבר לכך**, ניתן ליצור נכס מסים נדחים בגין הפרשים זמניים הניתנים לניכוי רק במידה וצפויה הכנסה חייבת בעתיד ממקורות שאינם הפרשים זמניים חייבים במס, כאמור לעיל.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 27

הכרה במסים נדחים - דוגמא

- ביום 31.3.09 חברה א' הוכשת 80% מחברה ב'.
- ליום 31.3.09 נצברו בחברה ב' הפסדים לצרכי מס משנת 2007 בסך 100,000 ש"ח, **שלא נוצר בגינם נכס מס בעבר וכן חברה ב' לא צופה את ניצולם בעתיד הנראה לעין.**
- להלן פירוט הסעיפים המאזניים בדוחות הכספיים הנפרדים של חברה ב' ליום 31.3.09:

11,200	זכאים	15,000	מזומנים
11,800	ספקים	20,000	לקוחות וחייבים
200	הון מניות רגילות	15,000	מלאי
6,800	פרמיה על מניות	20,000	רכוש קבוע, נטו
40,000	עודפים		

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 28

דוגמא - המשך

השווי ההוגן של כל הנכסים וההתחייבויות בחברה ב' ליום 31.3.09 זהה לערכם בספרים, **למעט להלן:**

- השווי ההוגן של קשרי לקוחות - 12,000 ש"ח.
- השווי ההוגן של הטכנולוגיה - 16,000 ש"ח.
- השווי ההוגן של פרויקט מחקר ופיתוח בתהליך - 8,000 ש"ח.
- השווי ההוגן של רכוש קבוע, נטו - 24,000 ש"ח.

שיעור מס חברות - 15%

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 29

דוגמא - המשך

חישוב עודפי העלות- PPA ליום 31.3.09:

(12,000-0) =	12,000	קשרי לקוחות
(16,000-0) =	16,000	טכנולוגיה
(8,000-0) =	8,000	מחקר ופיתוח בתהליך
(24,000-20,000) =	<u>4,000</u>	רכוש קבוע
	40,000	

מסים נדחים - **15%**
התחייבות (6,000) 15%*40,000

נכס
6,000
40,000

אומנם חברה א' אינה צופה ניצול הפסדים, אך יש ליצור נכס מס נדחה בגין הפסדים להעברה עת גובה ההתחייבות למסים נדחים, שנוצרת מהפרשים זמניים חייבים במס.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 30

החוק לשינוי נטל המס

" נכסי מסים נדחים והתחייבויות מסים נדחים ימדדו לפי שיעורי המס החזויים לחול על התקופה שבה ימומש הנכס או תסולק ההתחייבות, בהתבסס על שיעורי המס אשר נחקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לסוף תקופת הדיווח."

IAS 12.47

- לאור זאת - חברות נדרשות לעדכן את יתרת המסים הנדחים ליום 31 בדצמבר 2011 בהתאם לשיעור מס חברות של 25% (אם לא חלים שיעורי מס מיוחדים אחרים).

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 31

השפעת החוק על רכוש קבוע הנמדד בהתאם למודל הערכה מחדש

- IAS 12 קובע כי עדכון מסים נדחים בגין פריטים שזקפו מחוץ לרווח או הפסד, עשוי להשתנות גם אם לא חל שינוי כלשהו בסכום ההפרשים הזמניים.
- דוגמא - שינוי בשיעור המס.
- עדכון המסים הנדחים בעקבות השינוי יבוצע גם כן מחוץ לרווח או הפסד.
- במקרה של מודל הערכה מחדש יש לפצל את השינוי ביתרת מסים הנדחים לשני חלקים:
 - החלק שנובע בעקבות השינוי בשיעור המס יזקף מול קרן הערכה מחדש.
 - החלק שנובע מהפחתה שוטפת יזקף מול רווח והפסד.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 32

דוגמא

- חברה רכשה ביום 31.12.08 קו יצור בעלות של 120,000 ש"ח. אורך חיים שימושי - 4 שנים. שיטת פחת - קו ישר.
- ביום 31.12.09 בוצעה הערכת שווי לקו היצור, לפיה שווי קו היצור הינו 180,000 ש"ח.
- שיעור המס - 20%.
- בשנת 2011 התקבל חוק לפיו שיעור המס ישתנה ל-25% החל משנת 2012.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 33

דוגמא

טבלה לחישוב הפרשים זמניים ומסים נדחים:

תאריך	31.12.09	31.12.10	31.12.11	31.12.12
בסיס המס	90,000	60,000	30,000	-
ספרים	180,000	120,000	60,000	-
סך הפרש זמני	(90,000)	(60,000)	(30,000)	-
שיעור מס	20%	20%	25%	25%
יתרת התחייבות מסים נדחים	(18,000)	(12,000)	(7,500)	-

4,500

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 34

דוגמא

• פיצול השינוי ביתרת המסים הנדחים:
 בגין שינוי בשיעור המס - $(1,500) = (25\% - 20\%) * 30,000$
 בגין ההפחתה השוטפת - $6,000 = 20\% * 30,000 - 12,000$
סה"כ 4,500

פקודת יומן 31.12.11 - עדכון התחייבות מסים נדחים:
 ח. התחייבות מסים נדחים 4,500
 ח. קרן הערכה מחדש 1,500
 ז. הוצאות מסים נדחים 6,000

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 35

הפרשי מס בגין שנים קודמות

סעיף הוצאות (הכנסות) המיסים בדוח על הרווח או הפסד כולל:

מיסים שוטפים, הכוללים:

תנועה במיסים נדחים

התאמות בגין שנים קודמות

הוצאות (הכנסות) המס בגין השנה הנוכחית

המהוות את השומה אשר נרשמה השנה כתוצאה מהחלטה של רשויות המס

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 36

הפרשי מס בגין שנים קודמות

חברה **בסוף השנה** מציגה דוח התאמה למס ורושמת מיסים על פי אומדנים והערכות שלה, ואילו השומה של השנה נסגרת **בתקופות עתידיות**.

במידה ונוצרים הפרשים, נשאלת השאלה:

- כיצד יש לטפל בהפרשים אלו ?

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 37

הפרשי מס בגין שנים קודמות

דוגמא:

חברה הכירה בשנת 2011 בהתאם לדוח ההתאמה למס בהוצאות שוטפות בגין מיסים בסך 150 אלפי ₪, ואילו מס הכנסה לאחר שנה וחצי קבע לחברה שומה לפיה על החברה לשלם בגין שנת המס 2011 מיסים שוטפים בסך 350 אלפי ₪.

כיצד יש לטפל בהפרש בסך 200 אלפי ₪ שנוצר בין הערכת החברה למס הכנסה ?

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 38

הפרשי מס בגין שנים קודמות

בכדי לענות על שאלה זו, יש לבדוק האם תיאומים אלו נבעו **מכשל בשימוש מידע מהימן** אשר היה זמין בתקופות דיווח קודמות.

- כל שהיה **כשל** בשימוש במידע המהימן,
 - על-פי 8 IAS מדובר במצג מטעה אשר יש לתקנו.
 - אם מדובר בטעות מהותית, על הישות **להציג את דוחות מחדש** תוך כדי הגדלת הוצאות המס בשנה הרלוונטית ב-200 אלפי ₪.
- אילו היה מדובר על הסתמכות על גורם **עדכני ורלוונטי**, מדובר בהפרש של 200 אלפי ₪ שייזקף כהתאמות בגין שנים קודמות.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 39

תיקון ל IAS 12 – השבה של נכסי בסיס

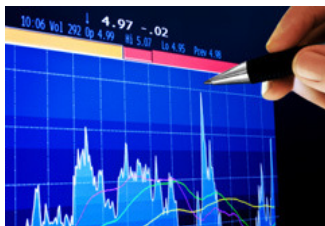
עיקרי התיקון

- התיקון מתייחס לנכס או התחייבות מסים נדחים הנובעים מנדל"ן להשקעה אשר נמדד לפי מודל השווי ההוגן בלבד.
 - החזקה - השבת הערך בספרים של הנדל"ן להשקעה תיעשה במלואה באמצעות מכירה - חזקה זו ניתנת להפרכה.
 - יש ליישם תיקון זה למפרע לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2012 או לאחריו.
- הפרכת החזקה:
- באמצעות כוונות החברה לגבי הנכס.
 - אפשר שתהייה כוונות שונות לגבי נכסים שונים באמצעות ראיות מהימנות התומכות בכך.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 40

מכשירים פיננסיים: הצגה

IAS 32

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 41

הסדרים הכוללים מספר משתנה של מניות שנקבעו מראש

- חברה מנפיקה כתבי אופציות הניתנות למימוש למניות רגילות במשך שלוש שנים.
- כתבי האופציות ניתנות למימוש על פי החלטתו של הרוכש ביום 31 בדצמבר של כל שנה, כמפורט להלן:
 - 2011 – 1.1 מניות תמורת 1 ש"ח כתב אופציה.
 - 2012 – 1.21 מניות תמורת 1 ש"ח כתב אופציה.
 - 2013 – 1.331 מניות תמורת 1 ש"ח כתב אופציה.

הסוגיה - האם יש לטפל בכתבי האופציות כמכשיר הוני או כהתחייבות פיננסית (נגזר)?

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 42

הסדרים הכוללים מספר משתנה של מניות שנקבעו מראש

IAS 32.11(b):
"התחייבות פיננסית היא כל התחייבות שהיא:
חוזה, אשר יסולק או עשוי להיות מסולק במכשיריה ההוניים של הישות והוא:
• מכשיר **לא** נגזר, לפיו הישות מחויבת או עשויה להיות מחויבת למסור מספר משתנה של מכשיריה ההוניים. או
• מכשיר **נגזר**, אשר יסולק או עשוי להיות מסולק **שלא** בדרך של החלפת סכום קבוע של מזומן או נכס פיננסי אחר בתמורה למספר קבוע של מכשיריה ההוניים של הישות".
(ההדגשות לא במקור)

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 43

הסדרים הכוללים מספר משתנה של מניות שנקבעו מראש

כתבי האופציות מהווים מכשיר הוני

נימוקים:

- למרות שמספר המניות שיונפקו **משתנה** בהתאם לתאריך המימוש, מספר המניות שיונפקו בכל תאריך חתך **ידוע מראש** במועד הנפקת כתבי האופציות.
- יש לראות את הנפקת כתבי האופציות כהנפקה של מספר סדרות של כתבי אופציות, כאשר התוצאה של כל אחת מהן הינה מסירה של מזומן קבוע תמורת סכום קבוע של מניות במועד ידוע מראש.
- מסקנה - יש לראות את כתבי האופציות כמכשיר הוני.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 44

דוגמאות לסיווג מכשיר פיננסי - הון או התחייבות

שאלה מצורפת בנפרד.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 45

הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים

IAS 37

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 46

הכרה בהפרשה או בהתחייבות ?

דוגמאות

- **חוב לספקים ונותני שירותים** ← קיימת מחויבות כלפי הספק או נותן השירותים כתוצאה מהסחורה או השירותים אשר סיפק, סכומה ידוע וכן עיתוי פירעונה ידוע ולכן מדובר **בהתחייבות**.
- **מחויבות לאחריות** ← עיתוי פירעונה או סכומה אינו ודאי ולכן מדובר **בהפרשה**.
- **חובות מסופקים** ← התאמת ערך נכסים אינה התחייבות ואינה מהווה גם הפרשה כהגדרתה - מטופלת לפי IAS 39

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 47

הפרשות איכות הסביבה - דוגמאות

ישות בענף הנפט גורמת לזיהום הקרקע

- **הנחה א'** - הישות נוהגת לטהר את הקרקע רק כאשר היא נדרשת על פי חוק. לתאריך 31.12.2010 וודאי למעשה שהצעת חוק המחייבת טיהור הקרקע שכבר זוהמה תפורסם (ההצעה עברה בקריאה שלישית).
- **הנחה ב'** - לתאריך 31.12.2010 לא קיימת חקיקה בקשר לאיכות הסביבה, אך **לישות ישנה מדיניות** המפורסמת ברבים בנושא זה לפיה היא לוקחת על עצמה לטהר כל זיהום שהיא גורמת.
- **האם יש להכיר בהפרשה לטיהור הקרקע בדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2010?**

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 48

חוזים מכבידים

▪ החברה חוכרת מבנה בחכירה תפעולית המשמש אותה כבית חרושת. החוזה תקף ל-4 השנים הבאות **ואינו ניתן** לביטול או להשכרה לצד ג'. כעת מעבירה החברה את פעילותה לבית חרושת חדש.

➔ חוזה מכביד

▪ החברה חוכרת מבנה בחכירה תפעולית המשמש אותה כבית חרושת. החוזה תקף ל-4 השנים הבאות ואינו ניתן לביטול **אך ניתן** להשכרה לצד ג'. כעת מעבירה החברה את פעילותה לבית חרושת חדש.

▪ חוזה מכביד ? תלוי בנסיבות

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 49

חוזים מכבידים- המשך

בסוף שנת 2009 לחברה יש הסכם עם ספק לשנתיים הבאות אותו היא מעוניינת לבטל בשנת 2010 תמורת קנס יציאה מהחוזה מכיוון והיא יכולה להיכנס לחוזה חדש זול יותר.

מתי יש להכיר בהפסד בגין החוזה ?

אם תנאי החוזה **משקפים** חוזה מכביד כבר בשנת 2009 - הכרה בהפרשה בגין חוזה מכביד לפחות בגובה הקנס יציאה.

אם תנאי החוזה **לא משקפים** חוזה מכביד בשנת 2009 - הכרה בהפסד בגין חוזה מכביד בשנת 2010, בעת ביטול ההתקשרות עם הספק, בגובה הקנס יציאה.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 50

שינוי מבני

חברה מתכננת להעביר את מחלקת הייצור שלה לסין בשנת 2011 כיצד עליה לנהוג בדוחותיה הכספיים לשנת 2010 ?

הנחה א': לחברה תוכנית רשמית מפורטת וכן החברה יצרה **ציפייה תקפה** אצל עובדיה ל-31.12.2010 ← הפרשה לשינוי המבני.

הנחה ב': לחברה תוכנית רשמית מפורטת ל-31.12.2010 וביום 10.1.2011 **הודיעה על כך לעובדיה (או לחילופין החלה בביצוע התוכנית)** אצל עובדיה ← גילוי לשינוי המבני.

הנחה ג': לחברה **אין תוכנית רשמית מפורטת** ל-31.12.2010 וביום 10.1.2011 **הודיעה על כך לעובדיה (או לחילופין החלה בביצוע התוכנית)** אצל עובדיה ← גילוי לשינוי המבני.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 51

שינוי מבני - מדידת הפרשה

יש לכלול יציאות ישירות הנובעות מהשינוי המבני ועלויות:
 א- הכרוכות בהכרח בשינוי המבני; וגם
 ב- שאינן מיוחסות לפעילויות הממשיכות של הישות.

לא נכלל במסגרת הפרשה	נכלל במסגרת הפרשה
תמריצים המשולמים לעובדים כדי שישארו לעבוד בחברה	פיצויים לעובדים בגין הפסקת העסקתם
רווחים ממימוש חזוי של נכסים	הפסדים שנבעו מחיסול המלאי או נכסים אחרים
הפסדים תפעוליים עתידיים	קנסות בגין ביטול הסכמים (חוזים מכבידים)
הכשרה מחדש של צוות עובדים או העברתו לאתר חדש.	כל הוצאה אחרת שכרוכה בהכרח בשינוי המבני ואינה מיוחסת לפעילויות הממשיכות.

עמוד 52

שיפויים - דוגמא

- חברה א' נתבעה על סך של 100 ₪. החברה צופה כי התביעה תתקבל אך החברה תצטרך לשלם לתובע 60 ₪ בלבד.
- לחברה כיסוי ביטוחי על סך 110% מסכום התביעות מלקוחותיה מחברת הביטוח שלה.
- מה הטיפול החשבונאי שהחברה תנקוט?

- החברה תכיר בהפרשה בסך 60 ₪ (לפי הסכום שצופה לשלם).
- במידה וקבלת השיפוי וודאית למעשה- השיפוי יוכר כנכס נפרד.
- ניתן יהיה לקזז את ההכנסות מהשיפוי כנגד הוצאה שנרשמה בדוח על הרווח הכולל בגין הפרשה.
- סכום השיפוי שיוכר אינו יעלה על הפרשה ולכן נכס השיפוי שיירשם יהיה גם הוא בסך 60 ₪. (ולא 66 ₪).

הכנה למועצה - יולי 2012

עמוד 53

שאלה מסכמת בנושא IAS 37

שאלה מצורפת בנפרד.

הכנה למועצה - יולי 2012

עמוד 54

מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה

IAS 39

BDO
זר האספי

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 55

ירידת ערך נכסים פיננסיים

"ישות תערך בכל סוף תקופת דיווח אם קיימת ראייה אובייקטיבית לירידת ערך של נכס פיננסי או של קבוצת נכסים פיננסיים..."
IAS 39.58

"...הפסדים מירידת ערך מתהווים אם, ורק אם, קיימת ראייה אובייקטיבית לירידת ערך כתוצאה **מאירוע אחד או יותר**... ולאירוע יש **השפעה על אומדן תזרימי המזומנים** העתידיים... שניתן לאמוד אותה באופן מהימן..."
IAS 39.59

BDO
זר האספי

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 56

ירידת ערך נכסים פיננסיים – ראיות אובייקטיביות לירידת ערך

- קשיים פיננסיים משמעותיים של המנפיק או החייב.
- הפרת חוזה, כמו אי עמידה בתנאים (default) או פיגור בתשלומי ריבית או קרן.
- הקלה של מלווה ללווה, בעקבות קשיים פיננסיים של הלווה.
- צפוי כי הלווה יכנס להליך של פשיטת רגל או ארגון מחדש של החוב.
- היעלמות שוק פעיל לאותו נכס פיננסי כתוצאה מקשיים פיננסיים.

לגבי מכשיר הוני:

- ירידה **משמעותית או מתמשכת** בשווי ההוגן.
- שינויים משמעותיים שליליים בסביבה הטכנולוגית, כלכלית, משפטית או בסביבת השוק בו פועל המנפיק המעידים כי יתכן והעלות של ההשקעה במכשיר לא תושב.

BDO
זר האספי

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 57

ממנים לירידת ערך - משמעותית או מתמשכת

- לא נדרשת ירידת ערך משמעותית ומתמשכת - נדרשת ראייה אחת.
- ירידת ערך משמעותית או מתמשכת היא סממן **המחייב** ירידת ערך.
- ציפייה לא מבוססת להתאוששות עתידית של שווי ההשקעה לא רלוונטית בהערכת התמשכות או משמעותיות ירידת הערך.
- הערכת "מתמשכת או משמעותית", תבחן כמו כל ירידת ערך - **במטבע הפעילות של הישות המחזיקה בנכס הזמין למכירה**, וזאת בהתאמה לסעיף 83א לנספח א' ל- IAS 39.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 58

ממנים לירידת ערך - משמעותית או מתמשכת

מדיניות חשבונאית

- קביעת 'משמעותית או מתמשכת', הינה משתנה איכותי הנתון לשיקול דעת ולא בחירה במדיניות חשבונאית.

בהתאם לדרישות סעיף 122 ל- IAS 1, ישות תוסיף גילוי לשיקול דעתה בקביעת קיום ראייה אובייקטיבית לירידת ערך.

רכישות במספר תאריכים שונים

- בסיס המדידה הינו בחירה של מדיניות חשבונאית ויכול להיות ממוצע נע או זיהוי ספציפי לכל השקעה, כאשר הטיפול שנבחר יהיה זהה לטיפול שבוצע בעת מכירה.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 59

ממנים לירידת ערך - משמעותית או מתמשכת

דוגמא למדיניות חשבונאית של "כור תעשיות" בנושא זה:

בבחינת ירידת הערך של ההשקעה בקרדיט סוויס בוחנת הקבוצה גם את שיעור הפער שבין השווי ההוגן של הנכס לעלותו המקורית תוך התייחסות לשינויים בשווי ההוגן של הנכס, למשך הזמן בו השווי ההוגן של הנכס נמוך מעלותו המקורית ולשינויים בסביבה הטכנולוגית, הכלכלית או המשפטית, או בסביבת השוק בה פועלת קרדיט סוויס.

לאור התנאים השוררים בסביבה העסקית בה פועלת קרדיט סוויס ונסחרת בנייתה, ובשים לב למאפיינים הייחודיים של השקעה זו, ירידת הערך תיחשב כמשמעותית אם הירידה בשווי ההוגן (בתאריך החתך) היא בשיעור של 30% מהעלות המקורית או, אם הירידה בשווי ההוגן (בתאריך החתך) היא של מעל ל-25% מהעלות המקורית במשך תקופה של שלושה חודשים רצופים שסיומם בתאריך החתך. ירידת הערך תיחשב כמתמשכת אם הירידה בשווי ההוגן (בתאריך החתך) ביחס לעלות המקורית הינה על מני תקופה של שנים עשר חודשים ברציפות (בחינת רציפות של תקופה, לצורך הקריטריונים האמורים, מתבססת על חישוב יומי של עלות המניית ביחס לשוויין ההוגן בהתאם למחיר הוגן והמעדכן ביותר לאותו יום, בין שני השוקים הטובים לעיל). מדיניות זו תיושם כל עוד לא ישתנו הנסיבות באופן שיעריכו ביחנה מחודשת, ולמעט במקרים חריגים. יצויין כי מדיניות זו מלבנת מול סגל רשות נירודת ערך והדיונים טרם הסתיימו.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 60

ממנים לירידת ערך - משמעותית או מתמשכת

דוגמא למדיניות חשבונאית של "קבוצת דלק" בנושא זה:

בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירים הוניים, בוחנת הקבוצה גם את שיעור הפער שבין השווי ההוגן של הנכס לעלותו המקורית תוך התייחסות לשינויים בשווי ההוגן של הנכס, למשך הזמן בו השווי ההוגן של הנכס נמוך מעלותו המקורית ולשינויים בסביבה הטכנולוגית, הכלכלית, המשפטית או בסביבת השוק בה פועלת החברה שהנפיקה את המכשיר. ירידת ערך תחשב כמשמעותית, בדרך כלל, בעת ירידה בסך של כ-20% מהעלות המקורית ותחשב כמתמשכת כאשר ירידת הערך הינה על פני תקופה של שנה. בחינת ירידת ערך של מכשירי חוב נעשית באופן ספציפי לגבי כל מכשיר שלגביו קיימת ירידה בשווי של מעל ל-20% מיתרת ההשקעה בהתחשב במידע הקיים לגבי כל ישות שהנפיקה את מכשיר החוב.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 61

הטיפול בעלויות עסקה - שאלה מסכמת

שאלה מצורפת בנפרד.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 62

מעבר בין קבוצות - שאלה מסכמת

שאלה מצורפת בנפרד.

הכנה למועצה - יולי 2012
עמוד 63

מכשירים פיננסיים - סיכום - סיווגים בין קבוצות

מחזק לפדיון	הלוואות וחייבים	זמין למכירה	שווי הוגן דרך רי"ה - מחזק למסחר	מקבוצת אל קבוצת
X	X	X	X	שווי הוגן דרך רי"ה
• שינוי בכוונה וביכולת להחזיק עד לפדיון. • מכירה אסורה מהתיק	אם נוצר מצב בו הישות עשויה שלא לקבל באופן מהותי כל הקרו המקורית שלא כתוצאה ממתזדדרות ביכולת האשראי.	X	•מצבים נדירים בלבד	זמין למכירה
X	X	לישות יש כוונה ויכולת להחזיק בנכס הפיננסי בעתיד הנראה לעין או עד לפירעונו	לישות יש כוונה ויכולת להחזיק בנכס הפיננסי בעתיד הנראה לעין או עד לפירעונו	הלוואות וחייבים
X	X	•שינוי בכוונה או ביכולת •חלפו השנתיים של הסקציה	•מצבים נדירים בלבד..	מחזק לפדיון

הכנה למועצה - יולי 2012

עמוד 64

בהצלחה

הכנה למועצה - יולי 2012

עמוד 65
